

підприємствами, зниження адміністративного тиску фінансовими органами, обмеження числа перевірок та дій із перешкоджання перебігу господарської діяльності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, із наведеного можна зробити висновок, що на сьогодні в Україні низький рівень залучення прямих іноземних інвестицій. На це безпосередньо впливає високий рівень податкового навантаження на бізнес та відсутність пільгового режиму для іноземного фінансування. У 2017 році Україна займає 84 місце серед 189 економік світу, а загальна ставка податку визначена в обсязі 51,9%. Скорочення чисельності податків та розміру податкових ставок, нарахування податкових зобов'язань та податкового кредиту по ПДВ виключно за «касовим» методом, звільнення від сплати мита при ввезенні обладнання для промисловості всіх суб'єктів господарювання, зменшення адміністративного тиску контролюючих органів створить передумови для покращення інвестиційного клімату в країні, що, як наслідок, збагатить дохідну частину бюджету, сприятиме соціально-економічному зростанню. Напрями подальших досліджень передбачають вивчення впливу фіскальної політики на стан економіки країни, її розвиток, пошук ефективних інструментів стимулювання інвестиційної діяльності та залучення іноземних капіталів.

Список використаних джерел:

1. Добре там, де нас немає: країни з найнижчими податками. Інформаційний ресурс «Ліга Закон» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Payingtaxes 2017. WorldBankgroup [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pwc.com/payingtaxes
4. Фінансовий портал Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/index/fdi/>

** Кравчук Алла Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету.*

** Ніколюк Олена Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету.*

Стаття надійшла до редакції 05.08.2017 р.

УДК 339.179

Олександр Наумов *
Лариса Наумова *

СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА: ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИ КОНСОЛІДАЦІЇ РЕСУРСІВ РОЗВИТКУ

У статті сформульовано науково-практичні рекомендації з визначення стратегічних векторів та удосконалення механізмів державного регулювання розвитку агропромислового виробництва. Обґрунтовано алгоритм формування та реалізації державних програм розвитку галузі.

Ключові слова: державне регулювання, агропромислове виробництво, аграрний ринок, стратегічне управління, державні програми.

Наумов А. Б., Наумова Л. Н. Стратегические векторы государственного регулирования агропромышленного производства: инструменты и методы консолидации ресурсов развития.

В статье сформулированы научно-практические рекомендации по определению стратегических векторов и совершенствованию механизмов государственного регулирования

развития агропромышленного производства. Обоснован алгоритм формирования и реализации государственных программ развития отрасли.

Ключевые слова: государственное регулирование, агропромышленное производство, аграрный рынок, стратегическое управление, государственные программы.

Naumov O. B., Naumova L. M. Strategic vectors of state regulation of agro-industrial production: tools and methods for consolidating development resources.

The article formulates scientific and practical recommendations for determining strategic vectors and improving the mechanisms for state regulation of the development of agro-industrial production. The algorithm for the formation and implementation of state programs for the development of the industry is substantiated.

Keywords: state regulation, agroindustrial production, agrarian market, strategic management, state programs.

Постановка проблеми. Розвиток агропромислового виробництва є стратегічно важливим завданням для економіки України, реалізація якого потребує створення дієвого механізму державного регулювання. Найбільш складним є узгодження дій органів державної влади для досягнення стратегічних цілей розвитку галузі. Тому цей процес вимагає створення цілісної державної програми розвитку галузі. При цьому органи державної влади повинні усвідомлювати, що агропромислове виробництво є потужним каналом перерозподілу фінансових і матеріальних ресурсів, які дозволять покращити соціально-економічну ситуацію у традиційно аграрних регіонах.

Головною передумовою розвитку аграрного ринку та агропромислового виробництва є відповідна державна політика, яка повинна забезпечити перехід від занепаду виробництва до сталого зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій [1–13] показав, що дослідженню проблем державного регулювання економіки присвячені роботи відомих українських і іноземних дослідників. Втім, не зважаючи на актуальність тематики та її глибоке опрацювання, залишаються невирішеними важливі теоретично-методичні і практичні питання, що стосуються зокрема консолідації зусиль держави, суспільства та бізнесу для вирішення стратегічних завдань економічного розвитку конкретних виробничих систем.

Метою статті є дослідження теоретичних проблем та розробка рекомендацій щодо формування стратегії та механізмів державного регулювання агропромислового виробництва у контексті консолідації ресурсів розвитку.

Метою державної економічної політики є досягнення максимально можливого добробуту суспільства шляхом всебічного розвитку соціально-економічної системи та забезпечення соціальної і політичної стабільності [5].

Економічну політику держави, щодо розвитку агропромислового виробництва можна сформулювати, як цілеспрямований регулюючий вплив на економічні процеси в галузі на макро-, мезо- і мікроекономічному рівнях, створення і удосконалення умов економічного розвитку відповідно до обраного стратегічного бачення.

Нові напрямки і форми розвитку галузі вимагають перегляду принципів, що повинні бути покладені в основу державного регулювання агропромислового виробництва, до яких слід віднести: дотримання норм законності, прийнятих у демократичному суспільстві; відповідність інтересам розвитку соціально-економічної системи держави; гармонізація економічних інтересів сфери виробництва, переробки та споживання аграрної продукції; забезпечення економічної і соціальної ефективності діяльності; узгодження регіонального і галузевого підходів; повнота використання ресурсів; дотримання екологічних норм.

Принципи державного регулювання реалізуються за допомогою відповідних методів, що являють собою сукупність конкретних засобів впливу на об'єкт регулювання для досягнення встановлених цілей [9]. Для стимулювання розвитку агропромислового виробництва необхідно, насамперед, робити акцент на методах непрямого впливу, до яких належать економічні та пропагандистські методи. Методи прямого впливу

повинні використовуватися дуже зважено, щоб не порушувати збалансованість складної міжгалузевої системи.

Правове регулювання повинно здійснюватися у напрямках:

- захисту інтересів вітчизняних виробників аграрної сировини і продукції з неї за допомогою протекціоністських заходів;
- стимулювання на взаємовигідних засадах відносин між аграрними й переробними виробництвами, стимулювання інтеграційних процесів у галузі [7];
- встановлення партнерських відносин між підприємствами-виробниками та органами державної влади.

Адміністративні методи регулювання повинні включати:

- обмеження імпорту низькоякісної аграрної й продовольчої продукції іноземного походження, а також обмеження експорту аграрної сировини (після ретельного економічного обґрунтування та узгодження із інститутами СОТ) [6];
- введення санкцій щодо суб'єктів, що діють всупереч інтересам вітчизняних виробників аграрної сировини і продовольчих товарів;
- перегляд діючих стандартів, норм і нормативів, що діють у виробництві аграрної і продовольчої продукції, з метою стимулювання підвищення якості продукції;
- удосконалення системи державних замовлень та закупівель на конкурсній основі, що має стимулювати вітчизняних виробників.

Велике значення для розвитку агропромислового виробництва має вдосконалення економічних методів регулювання, які реалізуються за допомогою інструментів фіскальної (в тому числі податкової), бюджетної, грошово-кредитної, амортизаційної та інших сфер державної економічної політики.

Головними напрямками податкової політики повинні стати: створення умов для розвитку аграрних підприємств, підприємств переробної та харчової промисловості, а також підприємств інфраструктури; залучення іноземних інвестицій для забезпечення впровадження нових аграрних та переробних технологій [8]. Основою податкової політики має бути розробка гнучких інструментів впливу на економічні процеси в галузі, а не протекція у вигляді лібералізації підходу до оподаткування підприємств. Окрім того, оскільки сучасний аграрний ринок передбачає вільний перелив коштів між підприємствами різних галузей, вкрай необхідно створити систему моніторингу за рухом ресурсів. Державна фіскальна служба має ставитися до виробників не з позиції карної сили, але з позиції консультанта та помічника. Отже, розвиток агропромислового виробництва потребує скоріше не податкових пільг, а спрощення механізму руху коштів між підприємствами, зменшення кількості податкової документації, зменшення етапів, на яких відбувається контроль за оподаткуванням, зниження розміру санкцій, тобто не лібералізації оподаткування, а лібералізації ставлення до процесів, що відбуватимуться в галузі з боку фіскальних органів. Необхідно також розробити механізм взаємодії між фіскальними органами різних регіонів, на території яких розташовуватимуться підприємства, що входять до єдиного ланцюгу виробництва й реалізації продукції.

Податковий механізм має створювати економічно не вигідні умови для реалізації спекулятивних схем, заснованих на розбіжності цін, особливо для посередників, що сьогодні діють між агросферою та промисловістю.

З метою створення сприятливих умов для залучення інвестицій в агропромислове виробництво, необхідно стабілізувати податкову політику щодо стимулювання іноземних інвесторів, послабити податковий тиск на вітчизняних інвесторів.

Бюджетна політика держави повинна бути спрямована на фінансування інвестиційних програм у аграрній та переробній сферах, надання дотацій і субсидій підприємствами-виробниками, насамперед, аграрним підприємствам.

Грошово-кредитне регулювання, що здійснює Національний банк України, має стимулювати діяльність виробників. Звичайно стимулювання економічних процесів здійснюється проведенням політики кредитної експансії [4]. Але така політика не може торкнутися одного підприємства чи групи підприємств, які входять до системи

агропромислового виробництва. Ці заходи так чи інакше впливають на всю економічну систему країни. Тому більш доцільно залучити виробників до системи довгострокового кредитування за рахунок централізованих ресурсів Національного банку.

Амортизаційна політика повинна бути спрямована на скоріше оновлення матеріально-технічної бази аграрних і переробних підприємств. Амортизаційні кошти повинні стати потужним джерелом фінансового забезпечення процесів розвитку підприємств-виробників. Для цього доцільно використовувати системи прискореної амортизації.

Соціально-політичні методи повинні включати:

- соціальний захист працівників, особливо, у сільській місцевості, що передбачає гарантовану виплату заробітної плати, пенсійне забезпечення, медичне обслуговування;
- сприяння покращенню умов праці;
- організацію відпочинку і дозвілля працівників;
- надання соціальних послуг.

Реалізація соціальних програм у галузі повинна проводитися централізовано, щоб забезпечити однаково гідні умови праці для працівників усіх підприємств. При цьому необхідний суворий контроль з боку державних органів за дотриманням прав працівників.

Пропагандистські (морально-етичні) методи повинні передбачати заходи популяризації ідей, цілей розвитку агропромислового виробництва не лише серед власників та працівників аграрних та переробних підприємств, але й серед широкої громадськості. При цьому слід враховувати умови життя і психологічні особливості різних груп працівників та верств населення. Зміст методів полягає у виробленні і підтриманні позитивного ставлення до державної політики розвитку галузі.

Забезпечення розвитку аграрного та переробного виробництв потребує скоординованої дії органів державної влади на всіх рівнях.

Важливою умовою розвитку агропромислового виробництва в Україні є створення стабільного і сприятливого для галузі законодавства [1]. Верховна Рада України, як єдиний орган законодавчої влади, повинна не лише визначити засади політики розвитку галузі, створити законодавчу та нормативну базу діяльності аграрних та переробних підприємств, але й комплексно врегулювати питання використання ресурсів, соціального захисту та ін. Верховна Рада України повинна також забезпечити парламентський контроль за ходом виконання стратегії розвитку галузі.

Захист інтересів національних виробників агропродовольчої продукції повинен бути проголошений на найвищому рівні системи державного регулювання. Провідна роль у державному регулюванні розвитку галузі повинна належати Президентові. Правове регулювання за допомогою указів, розпоряджень і доручень Президента України повинне прискорювати процеси розвитку аграрного ринку, інтеграційної взаємодії між аграрним і переробним виробництвами та сферою розподілу та збуту продукції на основі розроблених механізмів. Принципова позиція Голови держави дозволить створити сприятливі умови для прогресивного розвитку галузі.

Діяльність Уряду України, як вищого органу в системі органів виконавчої влади, щодо сприяння розвитку агропромислового виробництва також повинна бути спрямована на реалізацію політики розвитку галузі. Головним завданням повинне бути формування і зміцнення виробничого потенціалу агросфери. Важливими напрямками діяльності Уряду мають стати використання бюджетних коштів, консолідація зусиль державних та недержавних фінансово-кредитних установ для фінансування заходів програми розвитку галузі, забезпечення державного замовлення, бюджетна підтримка, насамперед, аграрних товаровиробників.

Завданнями центральних органів виконавчої влади повинні стати розробка стратегії розвитку галузі на основі міжгалузевої агропромислової інтеграції, формування відповідної державної програми і механізму її реалізації, створення сприятливих економічних умов для функціонування виробництв повного циклу.

В Україні традиційно застосовується програмне регулювання економіки [2], тому ключовим моментом повинно стати узгодження державних програм розвитку аграрного та

переробного виробництв. Особлива роль при цьому належить Міністерству економічного розвитку і торгівлі України та Міністерству аграрної політики та продовольства, які повинні спільно розробити комплексну програму розвитку аграрного та переробного виробництва, інфраструктури аграрного ринку і встановити контроль за виконанням запланованих заходів. Процес розвитку має бути прозорим, забезпечуватися достовірною інформацією і зворотнім зв'язком з підприємствами. Міністерства повинні забезпечити аналітично-консультативну допомогу у процесі реалізації стратегії.

Головною організаційною проблемою державного регулювання розвитку агропромислового виробництва та аграрного ринку є узгодження дій міністерств та відомств, зусиллями яких має бути забезпечено проведення єдиної економічної політики у підприємствах переробної та харчової промисловості та підприємствах агросфери, формування організаційно-економічних і правових передумов їх діяльності, участь у розробці законопроектів, що стосуються їх діяльності [10]. Пріоритетним завданням є реалізація потенціалу промислових підприємств та підприємств агросфери. Необхідно розробити і реалізувати заходи щодо стимулювання прогресивного розвитку суб'єктів агропромислового виробництва, захисту їх інтересів, подолання ризиків [3]. Має бути створений координаційний центр, який виконуватиме моніторинг за станом аграрного ринку та підприємств, що діють на ньому, здійснюватиме координацію їх діяльності, узгодження інтересів, розробку рекомендацій щодо вирішення поточних питань тощо.

Діяльність місцевих органів влади слід спрямувати на реалізацію програмних документів розвитку агропромислового виробництва, подолання практики відокремленого регіонального програмування цих процесів, узгодження регіональних програм в єдиному стратегічному руслі. Місцеві органи влади повинні забезпечити процеси стимулювання розвитку, насамперед, аграрних виробників однорідної сировини на регіональному і міжрегіональному рівні. Звісно, що це стосується регіонів, кліматичні умови яких дозволяють культивувати той чи інший вид аграрної сировини. Необхідно провести не тільки агітаційну, але й роз'яснювальну роботу по залученню аграрних виробників до консолідаційних процесів. Важливим інструментом стимулювання розвитку агропромислового виробництва мають бути фінансові кошти, залучені саме зусиллями місцевих органів державної влади.

Отже, можливості зміни стану агропромислового виробництва багато в чому залежить від якісної розробки механізмів державного регулювання. Цілеспрямовані дії у напрямку зміцнення економічного стану суб'єктів аграрного ринку треба здійснювати поетапно:

1-й етап. Оцінка передумов прийняття рішення щодо стратегії розвитку галузі:

- зменшення виробництва вітчизняної аграрної продукції та майже повне руйнування економічних основ функціонування спеціалізованих сільськогосподарських підприємств, і, як наслідок, суттєве зменшення обсягів виробництва і реалізації харчової продукції;
- наявність великого виробничого потенціалу переробних галузей, що сьогодні не повною мірою завантажені;
- об'єктивна необхідність для економіки України повернення сегментів аграрного ринку, що сьогодні захоплені низькоякісною імпортною продукцією;
- суттєве зниження ліквідності виробництв всього технологічного ланцюга агропромислового виробництва – від сировини до збуту готової продукції;
- втрата великої кількості робочих місць, оскільки вітчизняне агропромислове виробництво є низько механізованим і належить до трудомістких.

2-й етап. Причинно-наслідковий аналіз господарської діяльності аграрних і переробних підприємств:

- оцінка господарської діяльності сировинних господарств, підприємств первинної обробки, харчових підприємств та каналів збуту готової продукції;
- аналіз позитивних і негативних чинників, що визначають стан виробництв і впливають на ефективність;
- визначення інвестиційної привабливості окремих виробництв і всієї системи виробництва.

3-й етап. Прийняття рішення щодо можливості та доцільності підтримки розвитку суб'єктів галузі:

а) Оцінка зовнішніх передумов:

- рівень сприяння з боку держави (юридична та методична підтримка, інформаційне забезпечення, організаційна допомога, фінансова підтримка);

- макроекономічний прогноз розвитку економіки.

б) Оцінка внутрішніх можливостей:

- виробничих, тобто збалансованість технологічних ланцюжків повна чи часткова;

- фінансових;

- науково-технічних;

- кадрових, тобто діючого кадрового потенціалу і програм навчання та перепідготовки кадрів.

4-й етап. Визначення мети, місії, об'єктів державної програми розвитку галузі.

Формулювання місії розкривається таким чином:

- вирішення низки взаємопов'язаних завдань по партнерству влади та виробників, вирішення соціальних завдань, завантаження виробничого потенціалу найбільш значущої для країни галузі з урахуванням об'єднаних зусиль бізнесу, влади і суспільства;

- темпи росту аграрного виробництва повинні бути не максимально можливі, а достатні для успішного вирішення завдань розвитку як аграрної сфери, так і переробної промисловості на основі формування концептуальних переваг;

- активізація інвестиційного аспекту діяльності у забезпеченні стратегічного розвитку, що передбачає зріст капіталовкладень у виробництво аграрної продукції та продовольства.

5-й етап. Розробка програми розвитку агропромислового виробництва.

- правові заходи – врахування думки власників бізнесу, менеджменту та працівників підприємств, широкої громадськості, створення необхідної юридичної документації та контрактних основ активізації розвитку галузі, формування принципів регулювання аграрного ринку та кодексу етики ділових відносин між його учасниками;

- організаційні заходи полягають в організації процесу реалізації стратегічної програми, визначенні детального плану-графіку виконання робіт;

- фінансово-економічні заходи – оцінка сумарної ефективності програмних заходів, визначення необхідних витрат та джерел ресурсів, визначення показників ефективності залучення ресурсів;

- виробничо-технічні заходи – усунення непотрібних посередницьких ланок товароруку, створення підпрограми технічного розвитку всього технологічного ланцюга з метою гармонізації всієї єдності агропромислового виробництва;

- соціальні заходи – в основному визначаються розширенням чисельності робочих місць та забезпеченням гідної мотивації робітників.

6-й етап. Реалізація, координація і контроль стратегії розвитку.

Завершальною стадією процесу формування програми розвитку агропромислового виробництва є впровадження у практику, створення дієвої системи регулювання агропромислового виробництва та аграрного ринку, оцінка ефективності роботи даної програми.

У зв'язку з розподілом праці у процесах досліджень, розробок і паралельно-послідовним циклом здійснення програми необхідна поетапна оцінка закінченості та використання результатів програми на всіх стадіях її виконання. Тому слід розглядати всі рівні реалізації розвитку:

1. Розповсюдження концепції стратегічної програми в усіх виробничих одиницях і в організаційних структурах. Формування позитивної суспільної думки щодо заходів державного регулювання.

2. Оцінка колективної думки на всіх ділянках агропромислового виробництва.

3. Корегування програмних установок за всіма правовими, організаційними, виробничими і соціальними аспектами.

4. Узгодження темпів і умов стратегічного розвитку з позначенням вузьких місць і рекомендаціями щодо врегулювання можливих несприятливих подій при наявності кількісних параметрів ризику.

5. Розробка принципів успішної реалізації програми:

- економічна зацікавленість і відповідальність організацій та виробництв, чітке дотримання договірних обов'язків;
- забезпечення активного розповсюдження науково-технічних розробок для досягнення високої ефективності;
- систематизація маркетингових досліджень для визначення можливостей, масштабів і умов розвитку агропромислового виробництва;
- вибір організаційних форм роботи, які у найбільшому ступені відповідають завданням, що вирішуються у конкретний момент, і кадрове забезпечення всіх процесів.

Реалізацією програми у національному господарстві слід вважати процес, що охоплює комплекс заходів, спрямований на заміну неефективного діючого розрізненого виробництва аграрної сировини і переробного виробництва більш ефективною синергічною системою, яка використовує ефект « $2+2=5$ ».

Успішна реалізація програми із встановленими «віхами», яких треба досягти, і принципами дій залежить від забезпечення у задані терміни чіткої організації, координації і контролю роботи.

Різде ускладнення всіх процесів функціонування виробництв через участь великої кількості зацікавлених сторін потребує пошуку і створення нових організаційних форм управління, які дозволяють ліквідувати відсутність спільності стадій процесу.

Список використаних джерел:

1. Бабенко А. Г. Шляхи вдосконалення державного регулювання аграрного сектору економіки / А. Г. Бабенко, К. В. Бондаревська // Проблеми економіки. – 2014. – № 3. – С. 54–59.
2. Голуб Т. І. Історичний досвід та аналіз тенденцій державної підтримки розвитку аграрного сектора України / Т. І. Голуб // Молодий вчений. – 2015. – № 4 (19). – С. 54–57.
3. Зайцев Ю. Ефективність маркетингово-збутових систем аграрних підприємств на цільових продуктових ринках / Ю. Зайцев, І. Гришова // Проблеми і перспективи економіки та управління: науковий журнал. – 2016. – № 1 (5). – С. 99–108.
4. Дудка О. І. Механізм державного регулювання аграрного сектору економіки / О. І. Дудка // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 13. – С. 99–102.
5. Малік М. Й. Інституціоналізація аграрного підприємництва: трансформація та ефективність / М. Й. Малік, О. Г. Шпикуляк // Економіка АПК. – 2010. – № 7. – С. 132–139.
6. Оцінка впливу Угоди про асоціацію / ЗВТ між Україною та ЄС на економіку України : [наук. доп.] / В. М. Геєць, Т. О. Осташко, Л. В. Шинкарук ; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. – К., 2014. – 102 с.
7. Ревуцька А. О. Трансформація відносин власності в аграрному секторі економіки України / А. О. Ревуцька. – Режим доступу: lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/1437/1/Трансформація%20відносин%20власності%20в%20аграрному%20секторі%20економіки%20України.pdf
8. Роздайбіда О. В. Економіко-правові аспекти державної аграрної політики України / О. В. Роздайбіда, О. В. Білинська // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Серія «Економічна теорія та право»: зб. наук. пр. –Х. : Право, 2010. – № 3. – С. 152–161.
9. Скорик М. О. Державне регулювання аграрного сектору економіки: кредитна сфера / М. О. Скорик // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2016. – Вип. 12(2). – С. 77–84.
10. Стратегічні напрями інституційного забезпечення розвитку аграрного сектора в Україні. – К. : НІСД, 2014. – 45 с.
11. Gryshova I. Modern Technologies in Public Administration Management: a Comparison of Estonia, India and United Kingdom / I. Gryshova, W. Strielkowski, S. Kalyugina // *Administratie si Management Public.* – (28), 2017. – P. 174–185.

12. Gryshova I. Ju. The implementation of the principles of consumerism in the strategy of the development of business / I. Ju. Gryshova, P. V. Voronzhak, T. L. Shestakovska // Науковий вісник Полісся. – 2017. – № 2 (10). Ч. 1. – С. 41–48.

13. Gryshova I. Yu. Competitiveness of agriculture enterprises as the main factor of sustainable development of agricultural sphere [Текст] / I. Yu. Gryshova, O. V. Mityay, T. M. Gnatyeva // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 2. – С. 25–35.

* *Наумов Олександр Борисович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та маркетингу Херсонського національного технічного університету.*

* *Наумова Лариса Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри зовнішньоекономічної діяльності Херсонського національного технічного університету.*

Стаття надійшла до редакції 06.08.2017 р.

УДК 658.15

Юлія Цемашко *

МАТРИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті аргументовано доцільність застосування матричного підходу для формалізації досягнутих економічних результатів та їх подальшого прогнозування в процесі формування стратегії підприємства на основі узагальнення сучасного доробку в області оцінювання економічних результатів та з урахуванням реальних потреб практики бізнес-аналізу. Наведено логіки формування осей когнітивно-аналітичної матриці, що базуються на цільовому підході та концепції BSC.

Ключові слова: результат, економічний результат, матричний підхід, когнітивно-аналітична матриця.

Цемашко Ю. С. Матричный подход к оцениванию экономических результатов деятельности предприятия.

В статье аргументирована целесообразность применения матричного подхода для формализации достигнутых экономических результатов и их дальнейшего прогнозирования в процессе формирования стратегии предприятия на основе обобщения современного опыта в области оценивания экономических результатов и с учетом реальных потребностей практики бизнес-анализа. Приведены логики формирования осей когнитивно-аналитической матрицы, которые базируются на целевом подходе и концепции BSC.

Ключевые слова: результат, экономический результат, матричный подход, когнитивно-аналитическая матрица.

Tsemashko Yu. S. Matrix approach to evaluation of economic results of the company's activity.

The article substantiates the expediency of applying a matrix approach to formalizing the achieved economic results and their further forecasting in the process of forming a company strategy based on a generalization of a modern product in the field of evaluating economic results and taking into account the real needs of business analysis practice. The logic of formation of axes of a cognitive-analytical matrix based on the target approach and the concept of BSC are given.

Keywords: result, economic result, matrix approach, cognitive-analytical matrix.

Постановка проблеми у загальному вигляді. За сучасних умов діяльності підприємств визначення та, відповідно, оцінювання економічних результатів носить багатоцільовий,